Deloitte.

Rapportage aan de directie en het bestuur van Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen

Accountantsverslag 2018

26 maart 2019

Audit & Assurance

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Meander 551
6825 MD Arnhem
Postbus 30265
6803 AG Arnhem
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9777
www.deloitte.nl

Aan de leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
t.a.v. mevrouw I. Hol
Postbus 38165
6503 AD NIJMEGEN

Onderwerp:
Accountantsverslag 2018

Datum:
26 maart 2019

Kenmerk:
3114719560

Geachte leden van het bestuur, geachte mevrouw Hol,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2018. Daarin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat. De jaarstukken 2018 zijn opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (hierna: MGR). In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 gecontroleerd.

Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten die hieruit naar voren komen een goede basis vormen voor ons oordeel ten aanzien van de jaarrekening 2018 van MGR.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur, de secretaris en de raad en het college van de deelnemende gemeenten van de MGR.

Vertrouwende u hiermede van dienst te zijn, verblijven wij,

met vriendelijke groet,

Deloitte Accountants B.V.

drs. C.L. Willems RA

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Inhoudsopgave

Contact
De volgende personen kunnen bij vragen gecontacteerd worden met betrekking tot dit accountants-verslag:

drs. C.L. Willems RA
Audit Partner
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 06 5204 8054
Cwillems@deloitte.nl

Marnix van de Visch RA MSc
Audit Manager
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 06 2025 2005
MVandevisch@deloitte.nl

1. Managementsamenvatting 3
2. Bevindingen jaarrekening 2018 6
3. Financiële analyse 9
4. Overige onderwerpen 11

Bijlagen 14

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

1. Managementsamenvatting

Leeswijzer

Na de management-samenvatting in hoofdstuk 1 zijn in hoofdstuk 2 de bevindingen van onze controle opgenomen. De financiële analyse is in het derde hoofdstuk en de overige onderwerpen zijn in het vierde hoofdstuk opgenomen.

De verplichte onderdelen van de rapportage en de foutenevaluatie zijn in de bijlagen opgenomen.

De controle voor 2018 is door ons uitgevoerd

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2018 van MGR uitgevoerd en wij zijn voornemens d.d. XX april 2019 een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening af te geven.

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 16 november 2018 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2018. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Daarnaast zijn het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw controleverordening op grond van artikel 213 van de Gemeentewet. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2018 voldoende voor de doelstelling van onze controle. Een samenvatting van de reikwijdte van de controle voor 2018 is opgenomen in ***bijlage C***.

Overzicht goedkeurings-toleranties en geïdentificeerde fouten en onzekerheden

Wij hebben met inachtneming van de door u vastgestelde toleranties de controle uitgevoerd:

Goedkeuringstoleranties		
Fouten	1% van het totaal van de lasten	€ 938.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten	€ 2.814.000
Rapportagetoleranties		
De rapportagetoleranties voor fouten en onzekerheden zijn vastgesteld op € 50.000.		

Het (verplichte) overzicht van de gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten treft u aan in ***bijlage A1*** en ***bijlage A2***. Er is geen sprake van in het kader van onze oordeelsvorming relevante onzekerheden aangaande getrouwheid en rechtmatigheid (***bijlage A3*** en ***A4)***.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

1. Managementsamenvatting

Controleverklaring

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2018

Strekking controleverklaring

Wij zijn een voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2018 voor zowel de getrouwheid als rechtmatigheid. Onze verklaring is gedateerd op xx april 2019.

Het (verplichte) overzicht van de gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten treft u aan in ***bijlage A1*** en ***bijlage A2***. Tevens is er geen sprake van in het kader van onze oordeelsvorming relevante onzekerheden aangaande getrouwheid en rechtmatigheid (***bijlage A3*** en ***A4***).

Bevindingen controle jaarrekening 2018

Belangrijkste bevindingen ten aanzien van de jaarrekening 2018 zijn:

- De jaarverslaggeving voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften (Bbv).
- We hebben geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd.
- Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden met invloed op de strekking van de controleverklaring.
- Het gerealiseerd resultaat over 2018 komt uit op nihil. Er zijn in 2018 geen toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves geweest. Het geraamde resultaat over 2018 bedroeg ook nihil.
- De bezoldigingen over 2018 van MGR zijn niet strijdig met de WNT en de jaarrekening 2018 van MGR voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
- Wij hebben bij de uitvoering van onze controle geen fraudes geconstateerd of signalen van fraudes gesignaleerd die een materiële impact op de jaarrekening kunnen hebben.

Zie ***pagina 6 tot en met 8***.

Interne financiële beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een controle uitgevoerd die is gericht op de opzet en het bestaan van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Op basis van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen in het kader van een betrouwbare totstandkoming van de jaarrekening voldoende op orde zijn. Hiermee bedoelen wij dat het systeem van administratieve organisatie en interne controle bijdraagt aan de totstandkoming van een adequate jaarrekening(controle) 2018.

Zie ***pagina 11***.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

1. Managementsamenvatting

Schattingen

De toegepaste inschattingen zijn redelijk en worden consistent toegepast.

Evaluatie van de belangrijkste inschattingen van het management

De jaarrekening van de MGR bevat diverse schattingsposten (o.a. reorganisatievoorzieningen, waardering activa, waardering debiteuren). Wij hebben voor deze schattingen het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten ontwikkelt en wij hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggeving en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt en toegepast.

Zie ***pagina 10***.

Onafhankelijkheid is gewaarborgd

Deloitte Accountants B.V. is onafhankelijk van MGR en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve zuster- en/of dochterondernemingen en de organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. ***Bijlage B*** bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Overige onderwerpen

In het hoofdstuk overige onderwerpen gaan wij onder andere in op de bevestiging van het management, fraude en frauderisicoanalyse.

Zie ***pagina 11 tot en met 13***.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

2. Bevindingen jaarrekening 2018

Externe verslaggeving

Kwaliteit verslaggeving voldoet aan de voorschriften (Bbv)

1. Verslaggeving (BBV)

De jaarstukken 2018 bestaan uit:

- Het jaarverslag 2018 (programmaverantwoordingen en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2018 (balans en overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichtingen).

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag inclusief de verplichte paragrafen en de overige gegevens. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Wij hebben geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd.

Rechtmatigheid

Er is rechtmatig gehandeld

2. Rechtmatigheid

Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij geconcludeerd dat alle financieel relevante aspecten van wetgeving en verordeningen, zoals opgenomen in uw normenkader, door het dagelijks bestuur worden nageleefd en dat de baten en lasten over 2018 alsmede de balansmutaties in 2018 tot stand zijn gekomen in overeenstemming met interne en externe wet- en regelgeving.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

2. Bevindingen jaarrekening 2018

Rechtmatigheid
Er is geen sprake van begrotings-onrechtmatigheid

3. Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2018, toetsen wij de begrotingsrechtmatigheid. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenschappelijke regeling zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota van de Commissie BBV. Het overschrijden van de begroting is in de basis altijd onrechtmatig, maar hoeft niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven.

Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In de toelichting op de baten en lasten 2018 is een analyse van de gerealiseerde afwijkingen opgenomen. Hiermee legt uw gemeenschappelijke regeling op een adequate wijze verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2018. Daarnaast moet de accountant in het accountantsverslag deze kostenoverschrijdingen, waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde stellen. Extra lasten die worden gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling € 94.607.000 aan lasten begroot, tegenover € 93.822.000 aan werkelijke lasten in 2018. Dit is in totaal een positief verschil van € 785.000. Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 94.607.000 begroot, tegenover € 93.822.000 aan werkelijke baten in 2018. In totaal gaat het ook om een lagere realisatie aan baten van € 785.000.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Bij de MGR is sprake van drie programma's (Werkbedrijf, Bestuursondersteuning, IRvN). Binnen deze programma's is er geen sprake van een begrotingsoverschrijding op de lasten.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

2. Bevindingen jaarrekening 2018

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Naleving en publicatie ingevolge de Wet Normering Topinkomens (WNT) voldoet aan de gestelde normen en eisen.

4. Wet Normering Topinkomens

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is van toepassing voor de MGR. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenschappelijke regelingen geldt dat de leden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene maximale bezoldiging voor een topfunctionaris bedraagt voor 2018 € 189.000 per jaar. Voor een topfunctionaris niet in loondienst is dit voor maand 1-6 € 25.300 per maand en voor maand 7-12 € 19.100 per maand. Na het eerste jaar is voor een topfunctionaris niet in loondienst de norm ook € 189.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is Deloitte als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2018 van MGR niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2018 van MGR voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

3. Financiële analyse

Weerstandsvermogen
MGR houdt geen weerstandsvermogen aan.

Weerstandsvermogen
Het vrije besteedbaar vermogen, te weten het gerealiseerde resultaat 2018, bedraagt per 31 december 2018 € 0. In de statuten is opgenomen dat de MGR geen resultaten realiseert (geen winstoogmerk) en dat overschotten verrekend worden met de deelnemende gemeenten. Omdat door de MGR geen vermogen wordt gevormd is de solvabiliteit laag. De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de MGR aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. In de bedrijfseconomie wordt dit berekend door Eigen vermogen/totaal vermogen. De solvabiliteit van de MGR is 0% omdat er geen sprake is van eigen vermogen.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement van uw jaarstukken is een nadere uiteenzetting opgenomen van de belangrijkste risico's. Het algemeen bestuur heeft daarbij een risico inventarisatie opgesteld die uitkomt op een verwachtingswaarde van € 6,6 miljoen per ultimo 2018 en een benodigde capaciteit (zijnde de verwachtingswaarde maal kansfactor) van € 2,5 miljoen. Daarbij wordt onder verwachtingswaarde verstaan het ingeschatte, te betalen schadebedrag als het risico zich daadwerkelijk voor doet.

Uw gemeenschappelijke regeling, zo heeft u besloten, houdt geen weerstandsvermogen aan. Dit betekent dat risico's, voortvloeiend uit deze risico-inventarisatie, door de deelnemende gemeenten opgenomen worden in de (risicoparagrafen van de) begroting en jaarrekening.

Wij geven u in overweging vanuit, going concern en flexibiliteit, wel een bepaald bedrag aan weerstandscapaciteit aan te houden zodat bij mogelijke onvoorziene tegenvallers niet direct een bestuurlijke proces richting de deelnemende gemeenten moet worden doorlopen om dit risico deugdelijk en tijdig af te hechten. Overigens speelt een continue toereikende liquiditeitspositie hierbij een nog belangrijkere factor om als MGR de bedrijfsactiviteiten, zonder dat direct bij onvoorziene tegenvallers of wijzigingen in financieringsstromen altijd een verzoek bij bestuur of deelnemende gemeenten moet worden ingediend, goed en tijdig te kunnen uitvoeren.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft uw organisatie op een adequate wijze de diverse risico's in beeld gebracht.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

3. Financiële analyse

Resultaat

Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten 2018 is € 0

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten bedraagt € 0. Tevens is er voor 2018 niets onttrokken of toegevoegd aan de (bestemmings)reserves. Hiermee bedraagt het gerealiseerd resultaat 2018 ook € 0.

In de jaarrekening is een analyse opgenomen van de verschillen tussen de begrote en de werkelijke lasten en baten. Voor deze, meer uitgebreide analyse van de verschillen, verwijzen wij u naar de jaarrekening.

Schattingsposten

De toegepaste inschattingen zijn redelijk en worden consistent toegepast.

Schattingen in de jaarrekening

De jaarrekening van de MGR bevat diverse schattingsposten (o.a. reorganisatievoorzieningen, waardering activa, waardering debiteuren). Wij hebben voor deze schattingen het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten ontwikkelt en wij hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

4. Overige onderwerpen

Interne beheersing

MGR heeft de basis op orde, voor zover relevant voor onze jaarrekeningcontrole. Hiermee bedoelen wij dat het systeem van administratieve organisatie en interne controle bijdraagt aan de totstandkoming van een adequate jaarrekening(controle) 2018. Ook bedoelen wij hiermee dat MGR de belangrijke financiële risico's beheerst.

1. Interne beheersing

Wij hebben tijdens de uitgevoerde interim-controle de procesrisico's onderzocht, waarbij wij ons primair hebben gericht op de opzet en het bestaan van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Wij hebben tijdens onze interim-controle geconcludeerd dat de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) binnen MGR in de basis toereikende aanknopingspunten bevat om te komen tot betrouwbare financiële jaarverslaggeving.

Voor onze controle van de jaarstukken is het fundament voor een adequate financiële beheersing en dito informatievoorziening aanwezig.

2. Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij terzake geen volledigheid pretenderen.

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat bij de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

4. Overige onderwerpen

Bevestiging bij de jaarrekening

Bevestiging van de directie bij de jaarrekening 2018.

3. Bevestiging van het management

Wij hebben van het dagelijks bestuur c.q. de secretaris – ter confirmatie van zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving – een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

4. Geen meningsverschil met dagelijks bestuur of directie of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het management en de medewerkers van de MGR de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Grondslagen

Er is geen sprake van schattings- of stelselwijzigingen

5. Grondslagen van de jaarrekening adequaat toegelicht in de jaarrekening

Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en baten en lasten van uw organisatie. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de paragraaf grondslagen van resultaatbepaling en waardering in de jaarrekening 2018. In 2018 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in toegepaste verslaggevingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling.

Wij hebben het door de directie en het dagelijks bestuur toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsonderdelen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Indien nodig, hebben wij specialisten betrokken bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsonderdelen en de toegepaste inschattingen reëel zijn en consistent worden gebruikt.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

4. Overige onderwerpen

Frauderisicoanalyse

MGR heeft een frauderisicoanalyse opgesteld. Wij adviseren u deze analyse structureel onderdeel van uw beheersingsproces te laten vormen.

6. Frauderisicoanalyse en fraudebeheersing

MGR heeft een frauderisicoanalyse opgesteld. Hiermee heeft u inzichtelijk gemaakt welke frauderisico's MGR loopt.

Voor de toekomst is het van belang dat de frauderisicoanalyse periodiek op de agenda van directie en bestuur komt te staan, dit om het belang periodiek onder de aandacht te brengen. Tevens dient er een periodieke actualisatie plaats te vinden. Enerzijds om de veranderende externe omgeving hier goed in te kunnen betrekken, anderzijds om de interne wijzigingen mee te kunnen nemen in deze analyse. Interne wijzigingen zien zowel toe op wijzigingen in formatie, organisatieopzet als de AO/IB. Met name het in kaart brengen en houden van de interne beheersingsmaatregelen die ter afdekking van de (fraude)risico's dienen is een belangrijk onderdeel van het fraude-risicobeheersingsproces.

7. Geen vermoedens of signalen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van MGR waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken van MGR. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er, geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen, controles van schattingen en hebben wij significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij een professioneel-kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2018 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlagen

A1: Niet-gecorrigeerde fouten	15
A2: Gecorrigeerde fouten	17
A3: Afwijkingen in de toelichting	18
A4: Rechtmatigheid	19
B: Onafhankelijkheid	20
C: Reikwijdte van de controle 2018	21
D: Disclaimer en beperking in gebruik	22

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlage A1: Niet-gecorrigeerde fouten

Niet-gecorrigeerde fouten

De volgende niet-gecorrigeerde fouten en onzekerheden groter dan de rapportagetolerantie zijn gedurende onze werkzaamheden vastgesteld:

Aard van de fouten	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	N.v.t.	N.v.t.
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	**N.v.t.**
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/Fido/Etc.)	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	**N.v.t.**	

Bijlage A1: Niet-gecorrigeerde fouten

	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Onzekerheid rechtmatigheid betreft tevens getrouwheid	N.v.t.	N.v.t.
Onzekerheid rechtmatigheid is per saldo ook een onzekerheid inzake getrouwheid	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	**N.v.t.**	**N.v.t.**
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	N.v.t.	**N.v.t.**
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-staatssteun)	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige onzekerheden inzake rechtmatigheid	N.v.t.	
Totaal onzekerheden in de controle rechtmatigheid	**N.v.t.**	

Wij hebben van het management een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het management het bovenstaande heeft bevestigd. Dat houdt in dat eventuele niet geconstateerde en derhalve niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het management heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde fouten.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlage A2: Gecorrigeerde fouten

Gecorrigeerde fouten

De tabel hierna bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde fouten groter dan de rapportagetolerantie en andere door het management gecorrigeerde fouten.

	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Feitelijke afwijkingen		
Geen	N.v.t.	N.v.t.
Inschattingsafwijkingen		
Geen	N.v.t.	N.v.t.
Geprojecteerde afwijkingen		
Geen	N.v.t.	N.v.t.
Totaal	**N.v.t.**	**N.v.t.**

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlage A3: Afwijkingen in de toelichting

Afwijkingen in de toelichting

Onze controlestandaarden eisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om het algemeen bestuur in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat het algemeen bestuur deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overweging
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlage A4: Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de Kadernota Rechtmatigheid 2018 en in het door algemeen bestuur vastgestelde normenkader is het kader voor de controle op de rechtmatigheid opgenomen. Bij de controle op de rechtmatigheid hebben wij de volgende fouten en/of onzekerheden geconstateerd:

Toelichting	Bron normenkader	Fout of onzekerheid
Geen geconstateerde fouten en/of onzekerheden.	N.v.t.	N.v.t.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlage B: Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de "Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)" en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij MGR in 2018 is gewaarborgd. Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hierna opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

In 2018 zijn er door ons geen aanvullende diensten verricht.

Op grond van de door ons getroffen maatregelen en de communicatie met u hierover zijn wij van mening dat onze onafhankelijkheid is gewaarborgd.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen of verstrekt aan MGR of een bij MGR betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben ontvangen of verstrekt en zijn derhalve van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlage C: Reikwijdte van de controle 2018

De opdracht die u ons heeft verstrekt

Binnen het kader van de overeenkomst tussen uw organisatie en Deloitte Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening bevestigen wij formeel elk jaar de onderlinge afspraken met een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging van 16 november 2018 heeft u ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2018. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van MGR. In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als organisatie mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van MGR en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim-controle

Onze risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat de opgeleverde informatie betrouwbaar is, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Omdat deze interne beheersing het gehele jaar goed dient te functioneren, hoeven wij met de aanvang van onze controle niet te wachten totdat de jaarrekening gereed is. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel al in de tweede helft van het boekjaar plaats. Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. De daaruit voortvloeiende verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing zijn opgenomen in de paragraaf Interne beheersing van dit verslag.

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, met andere woorden: of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met materialiteits-grenzen.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en ons accountantsverslag. In ons accountantsverslag rapporteren wij eventuele fouten en onzekerheden en overige bijzonderheden die naar onze mening van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening (zoals governance, financiële positie, ontwikkeling resultaten en de kwaliteit van de interne beheersing).

Scope van de opdracht

Onze controleverklaring is gebaseerd op onze controlewerkzaamheden als accountant van MGR.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.

Bijlage D: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het management, de directie en het bestuur van MGR en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

© 2019 Deloitte Accountants B.V.